

finansielle Lovforslag til at gennemføre en gennemgribende Reform af det hele Skolevæsen. Men paa den anden Side vilde jeg unægtelig finde det ønskeligt, om andre ærede Medlemmer af Tinget, der maatte se paa Sagen, nogenlunde som jeg gør det, gennem deres Udtalelser her vilde vise, at man ogsaa har Opmærksomheden henledt paa Værdien af en fremtidig pædagogisk Ordning af dette Forhold. Der er andre Kræfter her til Stede i Salen, som formaa at trække de Linier op, som jeg har berørt, Linierne for det, der skal være Fremtidens Maal ved en virkelig Skoleforbedring, en Forbedring af det højere Skolevæsen, og det vilde glæde mig meget, om de vilde benytte Lejligheden til her at gøre Folkettinget og derigennem Befolkningen bekendte, i hvert Tilfælde med nogle af de Synsmaader, som kunde herske i Rigsdagen paa dette Omraade. Saaledes som Lovforslaget foreligger, vedrører det, som sagt, særligt og næsten udelukkende de finansielle Forhold ved de private Skoler. Enhver, der har læst Lærer Ottosens fortrinlige Bog om den danske Folkeskole, vil være bleven forbavset over, i hvor høj Grad ethvert Fremskridt paa Skolens Omraade har været knyttet til en Forbedring i Skolens økonomiske Kaar. At det maatte være saaledes, var noget, man kunde sig sig selv paa Forhaand, men Hr. Ottosen har gennem sin fortræffelige Bog dokumenteret det i en Grad, som er slaaende for enhver Læser, og jeg tror ogsaa, at et Fremskridt her paa det finansielle Omraade vil være et Grundlag for et fremtidigt Arbejde for en forbedret Stilling for vor Realskole, dels i Forhold til Folkeskolen, dels i Forhold til Latinskolen.

Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, da ønsker jeg først at henlede Opmærksomheden paa en Udtalelse, der faldt fra den ærede Minister ved Lovforslagets Forelæggelse. Tilskuddene til de private Realskoler have hidtil været noget tilfældige, og der opnaas det Gode gennem dette Lovforslag, at de nu blive lovordnede. Vi maa alle være taknemmelige for, at Lovforslaget er kommet frem, naar vi se Sagen fra den Side. Det vil være meget let at fremhæve Privatskoler dels i Købstæderne, og ikke mindst i Landkommunerne, særlig i Stationsbyerne, som arbejde pædagogisk fuldt ud tilfredsstillende, men til hvilke det hidtil ikke har været muligt at yde Statsbidrag eller offentlige Bidrag. Det vil der nu være Mulighed for at komme over til, idet den hidtilværende Vilkaarlighed i Tildelingen af Bidragene hører op,

og vi faa almindelige lovbundne Regler satte i Stedet for. Jeg udtaler derfor min Glæde over Lovforslagets Fremkomst set fra det Synspunkt. Ogsaa i en anden Henseende maa jeg anerkende Lovforslaget som en Forbering. Der har, som det høje Tings Medlemmer vide, været nedsat en Kommission, som har arbejdet paa at forberede denne Sag, og Kommissionsbetænkningen er vedføjet Lovforslaget. Man vil af Kommissionsforslagets § 4 se, at Kommissionen mener, at naar en Skole har affholdt Forberedelseseksamen 3—5 Gange, skal den have 100 Kr., og naar den har affholdt den 12 Gange og derover, 400 Kr. Det er det mærkeligste pædagogiske Princip, jeg længe har set, at Statstilskuddets Størrelse delvis skal afgøres efter Skolens Alder, som om en gammel Skole ikke kunde være Sæde for megen gammel Slendrian, og som om en ung Skole ikke kunde være Sæde for meget ungt og friskt Initiativ og megen ung og frisk Arbejdsdygtighed. Ministeren har heldigvis paa dette Punkt ikke fulgt Kommissionsbetænkningen, men har taget et ganske andet og ganske anderledes pædagogisk Syn paa det, end Kommissionsbetænkningen har set sig i Stand til at gøre. Vor Realskole er vokset op af Befolkningens Trang til solide Kundskaber. Meningen med disse Skoler, hvad der jo ogsaa ligger i selve Navnet, har været den, at de skulde give Borgernes Børn en videregaaende Undervisning i Fag, som kunde komme dem til Nytte i det praktiske Liv, og det er Borgerne selv, der have bragt denne Bevægelse frem, det er Borgerne selv, der i alt væsentligt have ført Sagen saa vidt, som den er nu i dette Øjeblik. Det kan være, at man enkelte Steder ud fra visse Synspunkter har Indvendinger at gøre mod Realskoleundervisningen. Jeg har hørt adskillige Gange ude paa Landet den Indvending, at naar et ungt Menneske kommer ud af en saadan Skole, egner han sig ikke til at komme hjem paa Marken og deltage i Arbejdet der. Hvis dette skulde være Tilfældet, er det ikke selve Institutionens Skyld, saa ligger det i Maaden, i Lærerpersonalet, i den Tradition, som har udviklet sig i vedkommende Skole. Thi det ligger ikke i de Fag, som optages i Realskolen, at de skulde gøre de unge Mennesker arbejdsdygtige, tværtimod skulde det være Meningen, at de i fortrinlig Grad skulde gøre Ungdommen skikket til et hvilket som helst Arbejde. Men det er højest muligt, naar man tager Hensyn til de bureaukratiske Stemninger, der have